

Uitdaging essentieel voor hoogbegaafde kids

door door Kim Vrijzen

ZUTPHEN - „Onderwijs is nog vaak gericht op gemiddelde leerlingen”, zegt Alice Koekkoek, ambulant begeleider excellente leerlingen bij Stichting Archipel. „Maar kinderen die daar bovenuit steken hebben ook veel zorg nodig.” Samen met Evelien Berenschot volgde zij de ECHA-opleiding in Nijmegen, die hen opleidde tot specialist hoogbegaafden. Onder leiding van Patty van Scherpenzeel startte Stichting Archipel in 2009 met een project om basisscholen in Zutphen, Brummen en Voorst te begeleiden in het geven van de hulp die excellente kinderen nodig hebben. „Doordat reguliere op-

drachten voor excellente kinderen te eenvoudig zijn gaan zij zich stierlijk vervelen. Gevolg daarvan is onderpresteren. Dat is wat we willen voorkomen. Deze kinderen moeten uitgedaagd worden”, legt van Scherpenzeel uit. Koekkoek en Berenschot begeleiden 22 basisscholen in de regio. „Daarvoor hebben we de teams eerst scholing gegeven, zodat ze de nodige kennis opdeden”, vertelt Koekkoek. Van Scherpenzeel voegt daar herhaaldelijk aan toe: „Onze lijfspreuk is 'herkennen is erkennen'. Leerkrachten moeten bijvoorbeeld herkennen dat excellente leerlingen geen fouten maken omdat ze het niet begrijpen, maar omdat ze zich niet voor kunnen stellen dat de op-

drachten werkelijk zo eenvoudig zijn.” Binnen iedere school werd door een werkgroep een protocol opgesteld waarmee ze aan de slag konden. „Tevens hebben we activiteiten georganiseerd waarbij de verschillende scholen met elkaar in contact kwamen om ervaringen uit te wisselen.” Als afstudeeropdracht voor de ECHA-opleiding maakten Koekkoek en Berenschot een educatieve film over leerstrategieën voor excellente leerlingen. „Om onderpresteren te voorkomen gaan we door tot het frustratieniveau. We willen ze uitdagen om ook oplossingen te vinden voor opdrachten die ze niet vanuit zichzelf kunnen. Op die manier leren ze leren”, zegt Koekkoek. Leer-

strategieën geven de leerkracht de mogelijkheid kinderen hun analytisch, creatief en praktisch denkvermogen te laten ontwikkelen. Van Scherpenzeel: „Hoogbegaafde kinderen krijgen in de klas vaak extra opdrachten. Door die herhaling gaan ze zich alleen maar meer vervelen. Verbreden en verdiepen van de lessen, dat is wat ze nodig hebben.” De half uur durende film laat, naast een flinke dosis informatie, opnames zien van leerkrachten die kinderen begeleiden in het aanpakken van speciaal voor hen samengestelde opdrachten. De film, die twee weken geleden uitkwam, is vrij verkrijgbaar via de site van het KPC, het Katholiek Pedagogisch Centrum. Daardoor kan

deze nu landelijk ingezet worden. Stichting SLO, het nationaal expertisecentrum voor leerplanontwikkeling, heeft het project Excellentie van Stichting Archipel zelfs aangedragen als voorbeeld van 'good practice' rond het begeleiden van hoogbegaafde basisschoolkinderen. Een hele prestatie. „Daar mogen we ontzettend trots op zijn”, zegt Van Scherpenzeel. Uit hun verhalen spreekt de passie en gedrevenheid waarmee Koekkoek en Van Scherpenzeel te werk gaan. Koekkoek: „Het is mooi om reacties van leerkrachten te krijgen waaruit blijkt dat ze kinderen zien opleven. Dan ga ik naar huis en denk ik: fijn, weer een kind gelukkig gemaakt.”